
Hvem er vi i Norden?

LNU-Konference
2023

Hvem er jeg?

- *Lotte Prætorius*
- *Lektor i Dansk, Filosofi og Oldtidskundskab på **Hasseris Gymnasium**, Aalborg, DK*
- *Master i retorik*
- *Medlem af ledelsesgruppen i Dansk lærerforening (stx og hf)*
- *Projektleder for **Nordspråk***
- *Projektleder for sprogpilotkurser for gymnasielærere for **Fondet for Dansk-Norsk Samarbejde***
 - *Sprogpilotkursus for gymnasielærere på Lysebu 20.-24. september 2023*
 - lp@hasseris-gym.dk

” Lär känna Norden,
lär känna dig själv ”

Nordisk melankoli – Den nordiske tyngdelov

- *”Det var en sildig vinteraften, bjergene lå med sne, men det var måneskin, og måneskin i Italien giver en belysning, der er lige så god som en mørk vinterdag i Norden, ja den er bedre, thi luften skinner, luften opløfter, mens i Norden det kolde, grå blytag trykker os til jorden, den kolde, våde jord, der engang skal trykke vor kiste.”* (H.C. Andersen Metalsvinet, 1842)

Bergman, Jungfrukallan, 1960

Mit vintereksperiment (essay)

Julie Sten-Knudsen

- Læs uddrag af ”Mit vintereksperiment”
 - ❑ <https://gutkind.dk/e/mit-vintereksperiment/>
- Gå en tur i skumringen/mørket og lyt til denne podcast:
 - ❑ <https://www.dr.dk/lyd/p1/gemt-i-moerket/gemt-i-moerket-4-4>
- Find på dit eget vintereksperiment.
 - ❑ Bliv ven med mørket
 - ❑ Lav en mørke-udfordring
 - ❑ Udesidning
 - ❑ Mørkeskrivning: Hvad er din værste frygt?
 - ❑ Sne-skrivning: Mit bedste sne-minde

”Hen over de sidste måneder har jeg udført et usandsynligt eksperiment: Jeg har prøvet at omfavne vinteren. Det hele begyndte da jeg en dag i november streamede en yogatime der hed noget med ”din indre vinter”. Underviseren, Pernille, forklarede at den kvindelige cyklus svarer til årstiderne, og at den indre vinter ligger omkring ens menstruation. Det er en tid hvor du siger nej til aftaler og respekterer at opmærksomheden er indadvendt, sagde hun. (...) jeg fulgte instrukserne, gled ind i billedet. Krummet sammen i barnets stilling gik jeg all in på at være et lille frø der ligger nede i jorden, beskyttet af vinterens mørke og de nedfaldne blade. Jeg følte mig slidt og angstelig, og en ny nedlukning var på vej. Men Pernille fik det til at lyde som om det at aflyse alt var en form for selvhjælp.”

Ord for melankoli

Tungsind

Vemod

Tristhed

Nostalgi

SORG

SORGRIG

Nedtrykthed

Sentimentalitet

Fortvivlelse

Weltschmerz

Spleen

Vinterhumør

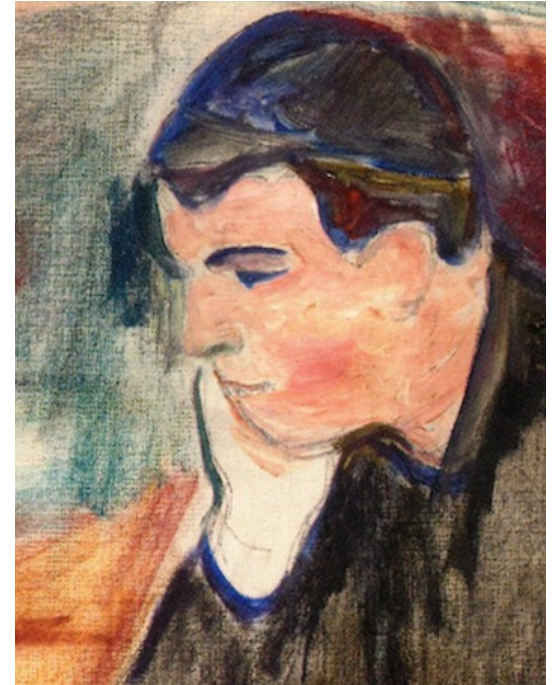
BYRONISM

Wertherism

Den grønne syge (*Samuel Smile*)

Poetisk rasen (Platon)

ALVOR

Babettes Gæstebud - Blixen

*”Men han følte sig, uventet, ganske lille i de mægtige omgivelser, han havde ikke før oplevet ikke at have nogen at tale med om hvad der greb og bevægede ham. Han hensank i **melankoli** og så med frygtelig klarhed sig selv som en gammel mand, ved enden af sin kunstnerbane.”*

Digtets kraft

- *”Nogle digte tager os derhen hvor ingen ord kan nå, ingen tanker, de tager dig helt hen til selve kernen, et kort øjeblik standser livet op og bliver smukt, det bliver krystalklart af savn og lykke. Nogle digte forvandler dagen, natten, dit liv. Nogle digte får dig til at glemme, glemme **melankolien**, håbløsheden, du glemmer skindanorakken, frosten opsøger dig, siger ”hops”, og du er død.”*

(Jón Kalman Stefánsson, Himmerige og helvede, 2010)

”Selv ABBA’s gyng-med-melodier er skrevet i mol” (Euroman 2014)

Gode grunde til at vælge lyrikken i undervisning i nordisk sprog og litteratur

- Overskueligt.
- Eleverne møder ofte allerede lyrikken med en særlig sproglig opmærksomhed!
- Lyrik og lyd.
- Sagtelæsning (stillelæsning/slow-reading).
- Lyrikken italesætter ofte en dybde/alvor/identitetskrise, som eleverne kan spejle sig i.
- Nærvær

Kent 'Du & jag döden'

En bänkrad i en rastlös sen april
Jag tittar över axeln och ser dig blinka till
Jag kan få dig när du vill
En vind blåser skräp längs korridoren en sista gång
Och du & jag håller andan och håller händer i språnget
Det är inte så långt hem

Än finns det tusentals tårar kvar

De var dina att ge vemsomhelst

Äntligen

De är de dyrbaraste smycken du har

Så be aldrig om ursäkt igen

Äntligen passerar vi deras gränser

(KENT – Mannen i den vita hatten (16 år senare))

<https://www.youtube.com/watch?v=RF-b2lnrn3A>

Opgaver til Kent

- Spil nummeret for klassen
- Diskutér deres umiddelbare forståelse af sangen
- Lad eleverne læse kommentartråden
- Hvilken effekt har det, at I kan forstå original-teksten?
- Udnytter I jeres skandinaviske kompetencer?
- Parafrase af teksten/hvad handler teksten om?
- Hvordan beskrives melankolien?

Uddrag af kommentartråden

”I've never really bothered looking up the lyrics to this album in English. I love it (minus just 2-3 songs), it's brilliantly mixed and Joakim Berg's voice is beautiful, even if I can't understand 98% of the lyrics. Tack och det är synd att bandet inte längre finns!”

”Love this song. I don't understand the Swedish language and was curious what the translation to English would be. It is interesting reading the translation here. I can't stop listening to Kent's music. I was lucky to see them in Oslo this past Saturday. I was in heaven !!!”

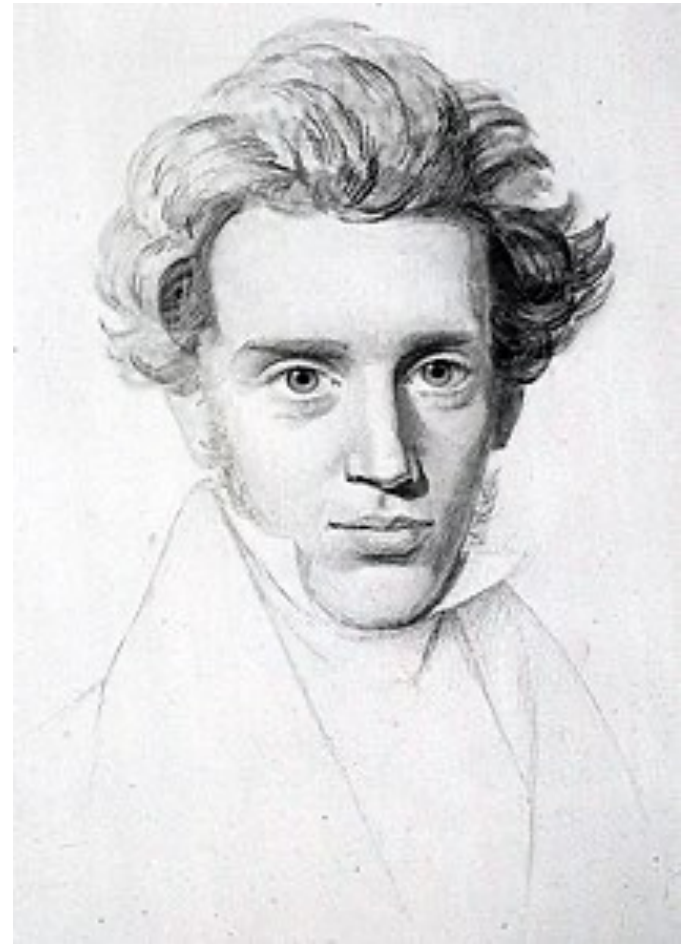
Vis mig din playliste, og jeg skal sige dig, hvem du er.

- *“Hvor Solens Stråler ikke nå hen, der nå dog Tonerne. Mit Værelse er mørkt og skummelt en høj Mur holder næsten Dagens Lys borte. Det må være i Nabogården, formodentlig en omvandrende Musikant Hvad er det for et Instrument? En Rørflojte? .. . hvad hører jeg — Menuetten af Don Juan.”*
- *Søren Kierkegaard - Diapsalmata*
- Tjek din yndlingsplayliste. Hvor mange nordiske bands er der på den?
- Lektie: Lav en playliste med minimum fem nordiske bands
- Præsenter din playliste for sidekammeraten
- Fremhæv ét nummer
- Uddyb, hvad det betyder for dig
- Hvad er det musikken kan?

Fra filosofi til poesi – en bro til Kierkegaards eksistensfilosofi

“Jeg siger om min Sorg, hvad
Engelskmanden siger om sit Hus:
min Sorg is my castle. Mange
Mennesker anse det at have Sorg
for at være en af Livets
Bekvemmeligheder.”

Søren Kierkegaard, Diapsalmata, 1843

Vuggeviser med ChatGPT

Vuggeviser på dansk

Luk nu øjnene, min skat, lad søvnen tage dig med hat, selvom sorgens slot er nær, mor vil altid være her.

Hun vil vugge dig i ro, nynne sagte, så du kan tro, at selvom sorgen føles svær, kærligheden vil altid vær'.

Så sov nu godt, min lille ven, tænk ej på sorger, der engang var igen, for imorgen vil en ny dag oprind', med solskin og glæde, der smiler så fint.

Vuggeviser på norsk

Lukk nå øynene, min kjære, la søvnen ta deg med i sin sfære, selv om sorgen kan være hard, vil jeg alltid være med deg, i vårt borgeslott av sorg og fart.

For sorg kan være et slott så sterkt, der vi kan gråte og vi kan leke og gjøre det vi ønsker best, selv om mange ikke ser på det som en dyd, vil jeg alltid være med deg når du trenger trøst og trygghet.

Så sov nå godt, min lille skatt, jeg er her for å passe på deg gjennom natten lang, og når morgenen kommer, vil en ny dag begynne, med håp og glede som alltid spinner rundt og rundt igjen.

Glenn Bech - Jeg anerkender ikke længere jeres autoritet, 2022

i toget sidder en familie
hvor faren spiser chips og blader avis
mens moren tager ansvar
for børnene
som kræver opmærksomhed
råber og sparker
og jeg brækker mig
ud over samtlige forbipasserende
heteropar som hhv. smilende (kvinderne) og nikkende (mændene)
ikke alene samtykker til arbejdsfordelingen
men sikkert ikke skænker den en tanke
og jeg væmmes
hvorfor gør jeg det?
jeg går vel op i retfærdighed
jeg går vel op i at børn udvikler en tryk tilknytning til begge forældre
eller hvad?
afskyen stikker dybere
det er jo selvsamme befolkningsgruppe
kald den: kernefamilien
kald den: vi der ejer verden
det er denne befolkningsgruppe, samfundet og lovene og
ferieparkerne og byerne og forsikringerne og plejehjemmene
indrettes efter
det er folket, eller
det er flertallet der definerer hvad der er rigtigt og forkert

hvilket der heller ikke er noget galt med
Umiddelbart
og dog stikker afskyen dybere
vreden stikker dybere
blot jeg tænker på alle deres rettigheder
de rettigheder de tager for givet
og som ikke forstår
hvorfor jeg skulle have
men som de gerne belærer mig om hvorfor
jeg ikke burde få

føj for satan, hvor I larmer og lugter, undskyld, men ...
da føler jeg trang til at sparke
hovedet af ungen
erklære krig mod jeres livsformer; småborgerlige arbejdsmoral,
forkrøblende kristne levn, patriarkat og græsplæner, konfirmationer,
bryllupper, hustruvold, sexløse ægteskaber, hjulspin på offentlige
parkeringspladser

jeg tænker
der ville ingen kunst være i verden
hvis ikke homoseksuelle eksisterede
jeg tænker
de homoseksuelle trækker befolkningens åndelige gennemsnit op

Opgaver til Glenn Bech – poetisk vrede

- Hvad er det helt præcist digter-jeg'et bliver vred over?
- Hvordan beskrives vreden?
- Hvad påstår digter-jeg'et til slut i digtet?
- Har han ret i sin påstand?
- Sammenlign ligestillingen i de nordiske lande
- Sammenlign homoseksuelles rettigheder i de nordiske lande
- <https://goldendays.dk/min-mutti-af-glenn-bech/>

X

her i verden findes vel tre, fem lande
hvor homoseksuelle kan leve
en smule i fred

jeg håber Norge stadig er ét af dem

Bedstemor Newton – Sofie Eriksdatter, 2022

Stranden er stiv, frossent vasketøj på snoren, trøjerne og
bukserne kan stå selv på verandaen som væsener der tøer op
mens solen finder sig til rette på himlen
kæler du mine klæder blanke, lille morgen
solsorten piper inde fra en bladløs busk
jeg børster tænderne
tandkødet er lidt skrøbeligt et sted i overmunden
mit spyt er lyserødt i vasken
er jeg ved at blive gammel?

Jeg går ud ad døren, himlen er tordensort eller tordenblå
selvom det er november, du ligger stadig inde i huset og sover
det tager sin tid at lære sig denne novemberboogie, skuldrene
let foroverbøjet, hofterne frem, navlen suget ind under
ribbenene, bevægelsen har sin egen tyngde, sin egen lov

Jeg vandrer fra gulgrønt, rødt, rustent, fuld af blade og dale
de der rum der minder om barndom
tiden som står stille efter aftensmad
vaskemaskinen snurrer og hjerter åbner sig
far vasker op og mor går i værkstedet
vi steger brød over stearinlys, stikker fingrene ind
i ilden, det lugter sødt af brændt kød, vi tisser ikke i sengen

Opgaver til Bedstemor Newton - tyngdekraften

■ Læseroller

- Lighedsjæger
- Forskelsjæger
- Regissør (skriver spørgsmål og leder samtalen)
- Tekstplukker
- Ordkunstner (Finder interessante, vigtige, sjove ord)

■ Tableau vivante

- Hvilke positioner?
- Imitér digtet med jeres krop
- Tag et billede

Kreative øvelser – Tablaeu Vivante

Vi valgte dette bildet fordi det var mange folk og det viste fellesskap

Alle gode ting er 3 ❤️

Bøgetid – Nanna Storr-Hansen

Hvilket råd
ville du give
en anden planet
det er på tide
at invitere træerne
i tv
Amazonas brænder
jeg ammer
planterne
i stuen
har fået frisk vand
der lugter
af sump
omkring sofaen

jeg forvandler mig
til mælk
i små sug
på google
finder jeg
Tollundmandens hjerne
og en lille figur
intakt men lettere
flad
det er bøgetid
guderne bor i mosen
en sort og bladløs
skærm

Opgaver til Bøgetid – Mørke & Alvor

- Hvilket råd ville du give en anden planet?
- Inddel teksten
- Lav semantiske skemaer:
 - Natur/kultur
- Undersøg hvad en mose/myr er.
- Hvilke associationer får I til ordet mose/myr?
- Hvilke sagn er knyttet til mosen/myren?
 - Ellepiger
 - Mosekonen
 - lygtemænd

Pia Tafdrup – Min mors hånd, 1998

Bader mig i en dråbes stille lys
og husker hvordan jeg blev til:
En blyant stukket i hånden,
min mors kølige hånd om min, der var varm.
- Og så skrev vi
ind og ud mellem koralrev,
et undersøisk alfabet af buer og spidser,
af sneglespiral, af søstjernetakker,
af fægtende blækspruttearme,
af grottehvelvinger og klippeformationer.
Bogstaver der fimrede og fandt vej,
svimmelt hen over det hvide.
Ord som flade fisk der flaprede
og gravede sig ned i sandet
eller svajende sønemoner med hundreder af tråde
i stille bevægelse på én gang.
Sætninger som strømme af fisk,
der fik finner og løftede sig,
fik vinger og bevægede sig rytmisk,
dunkende som mit blod, der blindt
slog stjerner mod hjertets nattehimmel,
da jeg så, at hendes hånd havde sluppet min,
at jeg for længst havde skrevet mig ud af hendes greb.

Opgave

- Prima-vista-læsning
 - Korlæsning
 - Linje-læsning
- Hvordan udtrykker digtet selvstændighed?
- Hvem slipper hvem?
- Hvor går "rejsen" hen?
- Kan man tale om nostalgi (melankoli) her?

Niels Frederik Dahl – Mor om natten, 2017

”Mor har trukket den ene lænestol hen til radioen, den store radio med det grønne troldeøje, hun sidder foroverbøjet i stolen og lytter til en der taler svensk: ”*Det finns en sjö och sedan aldrig mer*” (...) Vi er helt stille, mor og jeg, mens manden læser sit digt. Da han er færdig, slukker mor for radioen. Hun vil ikke se på mig. Hun trækker hånden hen over øjnene. Jeg ved ikke om jeg skal sige noget eller ej. Jeg siger ingenting.

- Jeg er ikke ked af det, siger hun
- Ok
- Eller jeg er ked af det, men ikke sådan ked af det.
- Ok

■ Natbogen:

«Jeg sitter i mørket. Det går glødende elver inne i meg. Det er ingen løsning. Jeg slipper aldri løs.»

Hjalmar Gullberg

*”Det finns en sjö och sedan aldrig mer
och floden slätas ut i den grå spegeln
som ingen strand inramar, inga roddarslag
ska spräcke. O ni saligt bortvända, ni döda,
i självtillräcklig skönhet vilande!
Gudarnas avund rubbar ej er frid. Vad annat än en
förlangning av mandatet är
Den skröpliga evärdlighet de har förunnats?
(...)
Och floden vagnar oss mot spegeldjupet
Som i gestaltlös vila återger
Narkissos död och sedan aldrig mer.”*
(Dödsmask og lustgård, 1952)
- Eutanasi – Den gode død?

Edith Södergran – Triumf at finnas till

Vad fruktar jag? Jag är en del utav oändligheten.
Jag är en del av alltets store kraft,
en ensam värld inom miljoner världar,
en första gradens stjärna lik som slocknar sist.
Triumf att leva, triumf att andas, triumph att finnas till!
Triumf att känna tiden iskall rinna genom sina ådror
och höra nattens tysta flod
och stå på berget under solen.
Jag går på sol, jag står på sol.
vet av ingenting annat än sol.

Fokus i digtet - sproget

1. Introduktion til ordet; Triumph
 - a. Oprindeligt fra græsk; triambos, hymne til Bacchus/Dionysos
 - b. Hymne; en højtidelig religiøs lovsang, der er beregnet til store festligheder
 - c. Sejrhymne; referencerne til Sejrstoget igennem triumfbuerne i Rom, sejrskranse, lauerbærkranse, etc.
2. Højtlesning/sagtelæsning/slowlæsning af digtet
3. Grøn, gul, rød. Farv kendte ord grønne, farv måske-kendte ord gule, farv ukendte ord røde
4. Hvor er jeg'et?
5. Kommentér jeg'ets placering i digtet

- Lav en insta-story med Edith Södergran

- <https://codebeautify.org/fake-instagram-post-generator>

Lad eleverne stille spørgsmål!

Djævlens advokat

1. Sæt spørgsmålstegn efter hver sætning
 - a. Hvad frygter jeg?
 - b. Er jeg en del af uendeligheden?
 - c. Er jeg en del af altets store kraft? Er jeg en ensom verden mellem millioner af verdner? Er jeg en 1. grads stjerne, der slukker sidst?
 - d. Er det en triumf at leve, at ånde, at findes?
 - e. Er det en triumf at mærke tiden rinde iskold i årene og høre nattens stille flod? Og stå på bjerget under solen?
 - f. Går jeg på solen? Står jeg på solen? Kender jeg ikke til andet end sol?
2. Forsøg at besvare spørgsmålene
3. Hvordan beskrives verden?
4. Vælg en linje, som I skal gøre til jeres omkvæd

Sameblod, 2016

Instruktør Amanda Kernell

Jag längtar till landet som icke är,
ty allting som är, är jag trött att begära.
Månen berättar mig i silverne runor
om landet som icke är.

Landet, där all vår önskan
blir underbart uppfylld, landet, där alla våra kedjor falla,
landet, där vi svalka vår sargade panna
i månens dagg.

Mitt liv var en het villa.

Men ett har jag funnit och ett
har jag verkligen vunnit –
vägen till landet som icke är.

I landet som icke är där går min älskade med gnistrande krona.
Vem är min älskade? Natten är mörk
och stjärnorna dallra till svar.

Vem är min älskade? Vad är hans namn?
Himlarna välva sig högre och högre,
och ett människobarn drunknar i åndlösa dimmor
och vet intet svar.

Men ett människobarn är ingenting annat an visshet.
Och det sträcker ut sina armar högre än alla himlar.
och det kommer ett svar: Jag

är den du älskar och alltid skall älska (Södergran, 1925)

Rahcan – Ellas opprør, 2022

ellamariehi

Mamma jobba veldig hardt for at jeg skulle få inn det samiske språket.

Gerdur Kristny

Drapa, 2016

(54)

”Brustne øjne
omgivet af blå mærker
Ansigtstudtrykket
Vidner om
at du fik svar
på et spørgsmål
som du aldrig
turde stille
For dit lille liv
Bliver intet gjort”

(55)

”Bokseren
Sover de uretfærdiges
Søvn
Dyb
Og drømmeløs”

(59)

”Jeg ved
hvad dit hoved vejede
men kender ikke den sidste
tanke
som rumsterede der
eller hvem den gjaldt”

(60)

”Lungerne vejer jeg
I mine åbne hænder
Blæser dem op ved at puste
Lytter til luften
Som siver ud igen
For dit lille liv
får man ikke længere noget”

Drapaen – Døds- og mindedig (elegi)

- Drapaen som genre
- Den mest pompøse og formstrenge variant af vikingetidens og den tidlige middelalders norrøne skjaldepoesi.
- Den havde et eller flere tilbagevendende omkvæd kaldet ”stef”
- **Skriv din egen drapa**
 - *Vælg en død nordisk berømtbed.*
 - *Inddrag ét citat fra personen*
 - *Naturen skal indgå som et motiv*
 - *Husk omkvæd*

Drapa til Selma Lagerlöf

*Hon hade lärt sig älska kärleken
med all dess plåga,
dess tårar,
dess längtan*

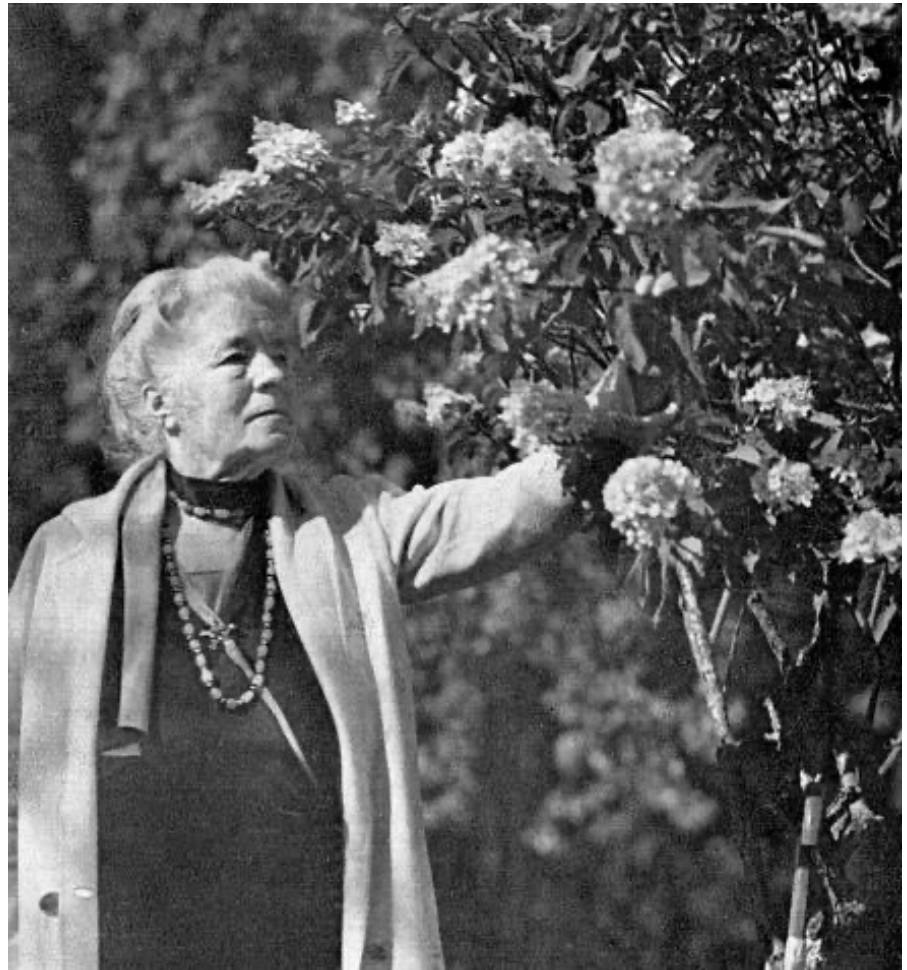
Som den svenske regn, der siler
selv når solen skinner

Bättre sorgsen med den än glad utan den

Regnen har fundet skønheden
i den spejlblanke sø
i havet
i himlen

En dråbe af længsel og sorg

Bättre sorgsen med den än utan den

Lyset og mørket – SKÁL, 2021

Skål for dig og mig,
der kender lyset og kender mørket.

Skål for dig og mig,
der kender lyset,
der kender mørket
(...)

Skål for os
der hver dag stadig forsøger at gøre
vores bedste
vores sidste.

Der lever i nuet
selvom mørket glør
Der dør i verden
i håb om en himmel et eller andet sted.
Der ikke er til stede
Men alligevel inderligt åndelige.
Der leder efter en mening i dagen,
selvom natten altid kræver halvdelen.

Beinir Bergsson – Solhaven, 2021

Bedstemor plejede at stikke
hånden ind i hækken
strakte sig efter bær
til os
hun rev hånden
på grenene

hun sagde
at haven trives
når den får en smule blod

Lad eleverne følge poesi på Instagram

- renpoesi
- Blågården
- svenskpoesi
- Poetensdagbog
- <http://podpoesi.nu/>
- <https://lyrikporten.gylde ndal.dk/>

Nordisk melankoli – sorgen

MOR ER I HAVET

Vi lette i havet hele dagen. En gammel mann rodde oss i båten sin, mens vi speidet. Om vi i det minste kunne finne en flaskepost. Men vi så bare maneter, et gjenskinn av mors glassaktige blikk og hennes retningsløse måte å bevege seg på. Hun vinker ikke til oss gjennom bølgerne.

en gang var mor i det glitrende vannet i dalen. da var det ikke vondt å dø, da var det ikke vondt for henne at hun en gang ville dø og drev seg selv til å dø. vannet glitret av forsoning. jeg vil stupe ut i vannet og være kald og frisk og levende og likne henne som glitret i vannet og hadde tilgitt alt, forsonet seg med alt og var lykkelig på en uendelig måte.

Vannet er mykt når man berører det forsiktig og hardt når man treffer det i høy fart. Det vet døtre som dypper føttene i vannkanten og har en mor som hopper fra en bro

Jeg senker føttene i sjøen. Vannet gir plass. Jeg slipper resten av kroppen oppi, og vannet beveger seg langs legger og mage, albuer, bryst og hals. Vannet er bare vann. Det ligger flatt og lager ingen krusning når jeg kaller det for Hjem

Karoline Brændjord 'Jeg vil våkne til verden' 2020

Opgaver til ”Jeg vil våkne til verden”

- Læs digtet op på norsk to og to
- Oversæt til dansk
- Hvilke egenskaber har vand generelt?
- Beskriv vandet i digtet
- Hvordan er digter-jeg’ets forhold til vandet?
- Betydning af små og store bogstaver?
- Hvad menes med: ”Jeg vil våkne til verden”?
- Skriv et digt, hvor vandet er digter-jeg’et.

Jeg bærer på en livløs krop
En elsket og savnet krop
som jeg omfavner med bølgerne mine
Trygt og sikkert passer jeg på fortabte dig
Du valgte mig som din eneste udvej.

(Mathilde, Thea, Olivia, 3c)

Du sænker fødderne i mig

Jeg giver dig plads.

Du slipper resten af kroppen ned i mig

og jeg bevæger mig langs lægge, mave, albuer, bryst og hals.

Jeg er bare mig.

Jeg ligger fladt og laver ingen krusning, når du kalder mig for Hjem. (Hania, Karoline 3c)

Hav-lyde *(et dadaistisk digt af Gustav, Emil, Oliver, Rani og Mads 3c)*

Perspektiv til folkevisen og havet

- ”Harpens kraft”
- ”Agnete og Havmanden”

- Folkevisen er kendetegnet ved sin vemod/tragiske ironi i omkvædet.

STRAFF

Jeg er glad han fikk straffen han fikk. Som kjent skal han leies frem til hver eneste grav.

Han skal legge en kurv med fortid og en kurv med fremtid på graven.

Han skal ha på segg gallauniform.

Han skal i tillegg tømme oppvaskemaskinen til alle foreldrene, gjøre sønners og døtres plikter. Gå på fotball, gå på trening, synge i korene, han får det travelt.

Han skal spille inn en godnattsang til hver eneste en. Der hvor taket falt ned på regjeringskrivebordet skal han stå naken og ensom med kroppen dekket av velduftende baby puder.

Han skal stå alene, en hvit skjerm skal trekkes foran ham.

Som kjent er han dømt til å se hver enkelt i øynene og som kjent er det ingen som vil se ham i øynene. Det bunnløse reservoaret av selvforsvar skal vendes. Plutselige, modige, uventede spørsmål skal legge ham Åpen. Han skal ikke få endre navnet sitt. For hvor han enn kommer vil noe si navnet hans. Noen vil si navnet hans og han vil snu seg.

Han vil bli den kjente botsgjenger. Han skal utføre oppgaven alene, uten bruk av nett, manifest, dukker stand-ins eller dobbeltgjenger.

I dommens premisser ligger også:

At ingen av disse botsøvelsene må fotograferes, skisses, kartooneres eller filmes.

Ingen lydopptak må finne sted, bare ordet *unnskylld* kan opptas.

Man kan ikke gå tilbake og endre på noe som er følt.

Derfor, og selv om han gjør alt dette, blir det stille.

- *Cecilie Løveid, Straff fra digtsamlingen "Dikt", 2013*

18.06.2021 KL. 18:00

Klumme: Nordmænd omfavner sorgen

Norsk humor er vild, som en fuld person på styrtløbski, og jeg elsker den. Men samtidig kan nordmænd gå det sorgfulde i møde.

Opgaver til Straff

- Hvilken begivenhed er der tale om?
 - Bevisførelse i digtet
- Hvilken straf er den værste, som digter-jeg'et ønsker, "han" skal have?
- Hvorfor har hun ikke nævnt hans navn?
- Hvilken straf får han i virkeligheden?
- Hvad kan vi gøre for at stoppe radikaliseringen?

Syv kjoler for synligheden - Tafdrup

Jeg syr en kjole, som kan bæres
stolt af den, der fødes med en
tillidsgnist i hjertets kar, den
passer fuldendt stor og lille
spindes stærkt af regnens bue,
den kan nydes hele livet,
hvis der værnes godt om klædet.

Jeg syr en kjole, som kan bæres
tyst af frygtens offer,
den kan passe stor og lille,
skjuler ikke sårbarhed, som
flokkevis af fugle jages
ud af træets tætte krone,
flagrer stoffet op i vinden.

Jeg syr en kjole, som kan bæres
let af hadets nye offer,
den er farvet rød af blodet
og har tordensorte kanter,
den kan passe stor og lille,
den der mindst af alt vil tro, der
skulle skiftes tøj før natten. (...)

Niviaq Korneliussen – Blomsterdalen, 2020

- Hvad er ravnens rolle?
- Hvilken betydning har lyset og mørket i uddraget?
- Hvilken indflydelse har midnatssolen på mennesket?
- Hvilken betydning har raven i nordisk mytologi?

En ravn sidder på det store kors ved kirkegårdens indgang. Ingen jeg holder af, ligger på den kirkegård. Aanaa ligger her ikke. Alligevel føler jeg, at jeg har mistet nogen her. Det vækker dystre minder. Det vækker minder om de forårsnætter, jeg har siddet her med angsten for den kommende midnatssol. Det vækker minder om den lyserøde sommernat for et år siden, hvor jeg sad på en fjeldknold med udsigt til Sermitsiaq og alle de døde kors og tænkte på livet. Jeg var ofte alene, men den nat var jeg ensom og ønskede, at det var mig, der lå her. Gaderne var sjælløse som grave, og en ravn kom flyvende forbi og landede på et af korsene tæt på mig. Dens sorte fjer skinne, dens sorte øjne var på udkig, dens sorte sjæl var den eneste til stede. Jeg hvilede mine øjne på den sorte fugl, og for en stund glemte jeg alt om, at solen, der var gået ned for et kvarter siden, ville dukke op igen bag Sermitsiaq om et par minutter. For en stund glemte jeg, at det hele ville begynde forfra igen. Ravenen vogtede over mig, indtil dagslyset kom. Så fløj den væk og efterlod mig med de døde. Den vidste ikke, at det var mod lyset og ikke mørket, den skulle beskytte mig.

Vi bør vælge
at se Nordens
”dialekter” som
et privilegium

Læreplanen er oftere vanskelige benspænd end hjælp... Nu mangler jeg at vinge svensk og norsk af, og vi er midt i en litteraturhistorisk læsning med naturopfattelser som omdrejningspunkt. Kender oraklet til norske og/eller svenske naturdigte/noveller/fortællinger fra ca. 1870-idag?

41 kommentarer

Verdens lykkeligste land? *Munch, mørket viker 1910*

	2019	2020	2021	2022	2023?
1.	Finland	Finland	Finland	Finland	
2.	Danmark	Danmark	Island	Danmark	
3.	Norge	Schweiz	Danmark	Island	
4.	Island	Island	Schweiz	Schweiz	
5.	Holland	Holland	Holland	Holland	
6.	Schweiz	Norge	Sverige	Luxembourg	
7.	Sverige	Sverige	Tyskland	Sverige	
8.	New Zealand	Luxembourg	Norge	Norge	